

Tillæg til Miljø- godkendelse til Løserupvej 55

Efter § 11, stk. 3 i
husdyrgodkendelsesloven

Ansøger:	Preben Hansen	Myndighed:	Holbæk Kommune
	Løserupvej 55		By og Landskab
	4300 Holbæk		Kanalstræde 2
Ejendoms oplysninger:			4300 Holbæk
Ejendomsnummer	3160005094	Sagsbehandler	Anne Duus Hausmann
Matrikelnummer	Matr. 2a, Løserup By, Udby	Telefon	72 36 41 20
		E-mail	landbrug@holb.dk
Bedrifts oplysninger:			
Gårdnavn		Dato	18-11-2014
CVR-nummer	19720640	Journalnummer	13/35741
CHR-nummer	28285		

Indholdsfortegnelse

Den samlede godkendelsen består af 4 sammenhængende dele:

0. et kort resume
1. selve afgørelsen med klagevejledning
2. de vilkår der er forudsætningerne for tillægget
3. den miljøtekniske beskrivelse og de vurderinger der ligger til grund for tillægget.

Den miljøtekniske beskrivelse redegør for landbrugets beliggenhed samt den miljøpåvirkning der er fra husdyrproduktionen. Her er også beskrevet hvilke forureningsbegrænsende foranstaltninger der iværksættes i forbindelse med godkendelsen. Beskrivelsen af de enkelte afsnit afrundes med kommunens vurderinger af hvorvidt der forventes en væsentlig effekt på miljøet eller om der kan være væsentlige gener for de omkringboende. I de tilfælde hvor det er vurderet, at der kan være væsentlige påvirkninger, henvises der til de vilkår, som er stillet for at imødegå påvirkningen.

INDHOLDSFORTEGNELSE	3
0 IKKE-TEKNISK RESUME	4
1 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	4
BIOLOG	5
2 VILKÅR	6
3 GODKENDELSENS FORUDSÆTNINGER – MILJØTEKNISK BESKRIVELSE.....	7
3.1 BAGGRUND	7
3.1.1 Sagsforløb	7
3.2. ANLÆG	7
3.2.1 Husdyrbrugets beliggenhed.....	8
3.2.2 Husdyrbruges landskabelig placering og planmæssige forhold	9
3.2.3 Ammoniakfordampning	9
3.2.4 Lugt	11
3.3 BEDRIFTENS UDBRINGNINGSAREALER	12
4. ANVENDELSE AF BAT – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNOLOGI.....	12
5. OFFENTLIGGØRELSE OG HØRINGSSVAR.....	13
5.1 HØRING.....	14
5.1.1. Høringssvar og besvarelse	14
5.2 OFFENTLIGGØRELSE AF AFGØRELSE	16

0 Ikke-teknisk resume

Preben Hansen har den 21. oktober 2013 ansøgt om ét tillæg til den eksisterende § 11- miljøgodkendelse på Løserupvej 55, 4300 Holbæk.

Den eksisterende miljøgodkendelse af 18. juli 2012, giver tilladelse til en produktion på 23.000 smågrise (7,2-32 kg), 230 drægtige søer og én forlængelse af den eksisterende stald på ca. 500 m² (ca. 18 m x 28 m) samt opførelse af én "Amerikanersilo" (diameter 14,6 m) til 1000 tons korn.

Ved dette tillæg til miljøgodkendelse ansøges der om, at ændre placeringen af den godkendte forlængelse af stalden. Derudover har ejendommens CVR-numre ændret sig, i forhold til godkendelsen af 18. juli 2012, og udbringningsarealerne indgår ikke længere i CVR-nummeret og udgår derfor af godkendelsen.

Den ansøgte produktion lever op til BAT emissionskravene, ammoniakreduktionskravet samt kravene til lugtgene kriterierne. Det er Holbæk Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når de opstillede vilkår overholdes.

Den eksisterende miljøgodkendelse af 18. juli 2012 erstattes **ikke**, af dette tillæg til miljøgodkendelse.

1 Afgørelse om miljøgodkendelse

Holbæk Kommune meddeler tillæg til miljøgodkendelse på Løserupvej 55, 4300 Holbæk, Matr. nr. 2a, Løserup By, Udby.

Godkendelsen omfatter ændring i bygningens placering samt, at udbringningsareal ikke længere indgår i husdyrproduktionens CVR nummeret (19720640).

Godkendelsen gives i henhold til § 11 stk. 3 i lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven) med de vilkår som fremgår af godkendelsen, samt reglerne i bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Tillægget til godkendelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og godkendelsens vilkår overholdes. Tillægget skal være udnyttet senest 2 år efter godkendelsesdato.

Hvis tillægget til miljøgodkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne miljøgodkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrgodkendelsesloven. Dog kan vilkårene til enhver tid ændres efter reglerne i § 40, stk. 2.

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Første revurdering skal dog ske efter 8 år. Proceduren for revurdering igangsættes at Holbæk Kommune. Det er planlagt, at dette tillæg, skal have foretaget den første revurdering i 2022.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøger og klageberettigede myndigheder, organisationer, naboer og sagens andre parter.

En klage skal være skriftlig og skal sendes til Holbæk Kommunen eller Natur- og Miljøklagenævnet:

- Holbæk Kommune på landbrug@holb.dk eller til Holbæk Kommune, Att.: Landbrug, 0899 kommuneservice, 4300 Holbæk. Anfør venligst journalnummer.
- Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, som tilgås via borger.dk eller virk.dk.

Klagen skal være modtaget senest 4 uger fra offentliggørelsen af afgørelsen, det vil sige:

Den 17. december 2014, kl 15:30.

Alle henvendelser bedes anført journalnummer 13/35741.

Vi sender eventuelle klager og sagsakter videre til Natur- og Miljøklagenævnet. Du vil blive orienteret, hvis der indkommer klager.

Miljøministeriet har fastsat et gebyr¹ på 500 for indgivelse af klager til Natur- og Miljøklagenævnet.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, dvs. du kan udnytte godkendelsen mens klagen behandles, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet meddeler andet.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt ved domstolene senest 6 måneder efter godkendelsen er offentliggjort. Er godkendelsen påklaget, forlænges fristen til 6 måneder efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af sagen.

Ved spørgsmål, kan landbrugsgruppen kontaktes på tlf. 72 36 41 20 eller på mail landbrug@holb.dk.

1.1 Høring

Ansøgningen har været i første offentlig høring fra 17. juni - 1. juli 2014, hvor der indkom 2 bemærkninger. Udkast til tillægget har dernæst været i høring i 3 uger fra den 1. oktober 2014. Høringsrunden gav anledning til én bemærkning.

1.2 Offentliggørelse af afgørelsen

Godkendelsen er annonceret på kommunes hjemmeside

http://planer.holbaek.dk/dk/planportal/aktuelle_afgoerelser_og_tilladelser.htm

Holbæk Kommune, By og Landskab, den 18. november 2014

Anne Duus Hausmann

Biolog

---

¹ Miljøministeriets lov om differentieret klagegebyr nr. 1.608 af 22. december 2010

2 Vilkår

Tillægget til godkendelsen gives under forudsætning af, at produktion opfylder nedenstående vilkår. Derudover skal produktionen leve op til de opsatte vilkår i miljøgodkendelsen af den 18. juli 2012, vilkårene fremsatte i NMKN-afgørelse af 20/2-2013 samt gældende regler, love og bekendtgørelser – også selvom disse eventuelt måtte blive skærpede i forhold til denne godkendelse.

Vilkår 33 – 42 i miljøgodkendelsen af den 18. juli 2012 ophæves ved dette tillæg, da udbringningsarealerne ikke længere indgår i produktionen og arealerne modtager ikke godkendt husdyrgødning.

Løserupvej 55 skal således indrettes og drives efter § 11 – miljøgodkendelsen fra den 18. juli 2012, NMKN-afgørelse af 20/2-2013 og vilkår hertil, samt vilkår der fremgår af dette tillæg til § 11 miljøgodkendelsen.

Ammoniak

Vilkår 13 i NMKN-afgørelse af 20/2-2013 og 14 i miljøgodkendelse af den 18. juli 2012 ændres til:

13. Der skal anvendes foderoptimering ved søerne - maksimalt 131,3 gram råprotein pr. FE/so. Type 2korrektionsfaktoren for drægtige søer må højst være 0,60.
14. Der skal anvendes benzoesyre ved smågrisene – minimum 4 gram benzoesyre pr. FE/smågrise.

Fosfor:

52. Den totale mængde P ab dyr pr. år er beregnet som P ab dyr pr. smågrise x det årlige antal producerede smågrise skal være mindre end 4.198 kg P pr. år.

3 Godkendelsens forudsætninger – miljøteknisk beskrivelse

3.1 Baggrund

3.1.1 Sagsforløb

Preben Hansen har via sin konsulent i Gefion indsendt en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen. Ansøgningen er indsendt den 21. oktober 2013 via husdyrgodkendelse.dk med skema nr. 58165.

Der søges om ændring af placering af tilbygning til drægtighedsstalden samt at udbringningsarealerne udtages af godkendelsen af 18. juli 2012, da disse arealer ikke længere indgår i ejendommens CVR nummer.

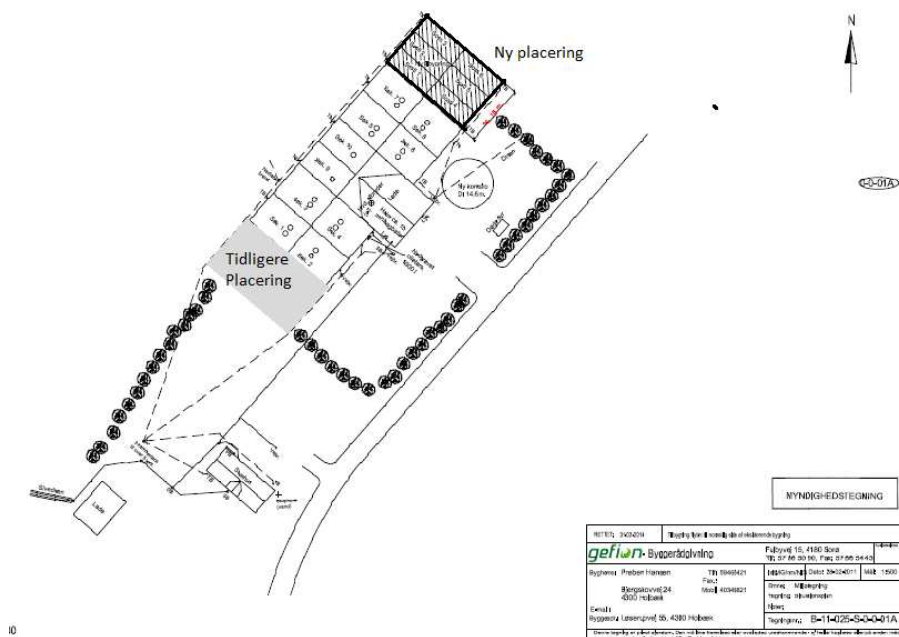
Holbæk Kommune har vurderet, at der er tale om et tillæg efter husdyrgodkendelseslovens § 11stk. 3 til den eksisterende godkendelse, da den ansøgte ændring kan adskilles fra den eksisterende miljøgodkendelse. Den oprindelige nudrift fra godkendelse af 2012 er fastholdt, således at miljøvurderingen af tidligere godkendte stalde behandles samlet jf lov om miljøgodkendelses § 26, stk. 2.

Udkastet til afgørelse om miljøgodkendelse blev sendt i partshøring den 1. oktober 2013 hos ansøger, ansøgers konsulent og gyllemodtagere. Samtidig er udkastet til miljøgodkendelse sendt til naboer og andre berørte inden for konsekvensområdet for lugt.

Der er indkommet ét høringssvar.

3.2. Anlæg

Ansøger ønsker at flytte den planlagte tilbygning fra den sydlige ende til den nordlige ende, som det fremgår af nedenstående figur 1.

Figur 1, Situationstegning, Løserupvej 55

3.2.1 Husdyrbrugets beliggenhed

Den nye placering af tilbygningen og de generelle afstandskrav fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Generelle afstandskrav - jf. §§ 6 og 8 i husdyrgodkendelsesloven - samt konkrete afstande fra husdyrproduktionsanlæg.

	Generelle afstandskrav, meter	Konkret afstand, meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	Ca. 270 m til nærmeste boring
Almene vandforsyningsanlæg	50	Ca. 815 m til nærmeste vandværk
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	> 15 m til dræn, jf. ansøgning
Offentlig vej og privat fællesvej	15	Ca.34 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25 m
Beboelse på samme ejendom	15	Ca. 50 m fra gamle stald og 110 meter fra tilbygning
Naboskel	30	Ca. 40 m til matr. nr. 3d, Løserup By, Udby
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	ca. 885 m til Kisserup sommerhusområde
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	ca. 600 m til Kisserup
Nabobeboelse	50	ca. 155 m fra eksisterende stald til Løserupvej 57, 4300 Holbæk

Kommunes vurdering

Det konstateres at afstandskravene er overholdt. Udover overholdelse af de generelle afstandskrav skal kommunen i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 20 sikre, at væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra ovennævnte beboelsesområder. Det vil blive vurderet i de efterfølgende afsnit.

3.2.2 Husdyrbruges landskabelig placering og planmæssige forhold

Kommunen har gennemgået den landskabelige vurdering i miljøgodkendelsen af 18. juli 2012, og vurderer ikke, at ændring i tilbygningens placering kræver skærpede vilkår til landskab, hvorfor vilkår 8, 9 og 10 stadig er gældende. Kommunen har ligeledes vurderet, at den landskabelige oplevelse ikke tilsidesættes ved ændring af placeringen af tilbygningen.

3.2.3 Ammoniakfordampning

Ammoniaktab fra husdyrbruget

Det generelle krav om 30 % reduktion af ammoniakemissionen fra anlæg, er opfyldt ved, at:

- smågrisene anvender toklimastald med delvis spaltegulv,
- søerne anvender (løsgående), delvis spaltegulv,
- nedsætte råprotein til 131,30 g råprotein pr. FE ved søerne
- tilsætte 4 g benzoesyre ved smågrisene.

Den totale emission af ammoniak fra projektet vil årligt være 1.382 kg N/år. Meremissionen vil udgøre 813 kg N/år af den totale emission.

Jf. miljøstyrelsens vejledning omkring tillægsgodkendelser, skal den oprindelige nudrift fastholdes, således at miljøvurderingen af tidligere godkendte stalde behandles samlet. I godkendelsen fra den 18. juli 2012 er nudriften anført som 15.000 smågrise, toklimastald med delvis spaltegulv, 2300 stipladser, normalt svægt og ingen tilpasninger i forhold til ammoniak. Samme nudrift er anført i ansøgningsskemaet 58165.

I godkendelse af 18. juli 2012 er der stillet følgende skærpede krav til ammoniakemissionen fra anlæg og opbevaringslager.

12. Den eksisterende stald skal være udført med toklimastald med delvis spaltegulv
13. Der skal anvendes foderoptimering ved søerne - maksimalt 115 gram råprotein pr. FE/so. Type korrektionsfaktoren for drægtige søer må højst være 0,76.
14. Der skal anvendes benzoesyre ved smågrisene – minimum 4,5 gram benzoesyre pr. FE/smågrise.

Vilkår 13 blev den 20. februar 2013 ændret af Natur og Miljøklagenævnet.

Vilkår 12 ændres ikke.

I forbindelse med dette tillæg, er der sket en fodertilpasning, hvorfor vilkår 13 (NMKN) og 14 er blevet ændret. Foderoptimeringen for søerne falder i forhold til godkendelsen fra 2012. Det betyder, at indholdet af råprotein stiger fra 115 g. råprotein pr. FE til 131,3 g. råprotein pr. FE ved søerne. Indholdet

af benzoesyre i godkendelsen fra 2012 er 4,5 g, mens det i dette tillæg er 4 g. Ansøger har tilpasset ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelsen ud fra de gældende normtal. Årsagen er, at der er sket en generel optimering af smågrisenes foder, hvilket betyder, at der ikke kræves en stor reduktion på søernes foder længere.

Vilkår 13 og 14 ændres til:

13. Der skal anvendes foderoptimering ved søerne - maksimalt 131,3 gram råprotein pr. FE/so. Type 2 korrektionsfaktoren for drægtige søer må højst være 0,60.

14. Der skal anvendes benzoesyre ved smågrisene – minimum 4 gram benzoesyre pr. FE/smågrise.

I forbindelse med optimeringen af søernes foder, er der foretaget en type 2 korrektion.

$$2013/2014 \left(\frac{((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr. FE}) / 6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})}{25,561} \right)$$

$$\left(\frac{((1078 \text{ FE pr. årssø} \times 131,3 \text{ g råprotein pr. FE}) / 6250) - 1,98 - (28,80 \text{ antal fravænnede grise pr. årssø} \times 7,2 \text{ fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})}{25,561} \right) = 0,60$$

Naturvurdering

I godkendelsen af den 18. juli 2012 er der foretaget en naturvurdering efter Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug samt Natur- og Miljøklagenævnet afgørelse nr. NMK-132-00109, dvs. beskyttelsesniveauet på maximal total deposition på 0,7 kg N/ha/år er brugt for kategori 1 natur. Kommunen vurderer, at denne vurdering ikke skal tilsidesættes og at der ikke skal stilles skærpede krav, da ammoniakemissionen er faldet fra 2.206 kg N/år ved godkendelsen af 18. juli 2012 til 1.382,26 kg N/år. Årsagen til reduktionen er, pga. af normtalsændringer samt et øgede krav til det generelle ammoniakreduktionskrav. Kommunen har dog foretaget beregninger (skema nr. 69406) til henholdsvis nærmeste kategori 1 og 3 natur, herunder nærmeste potentielle ammoniak følsomme skovfor, til at vurderer at om afstandskravene er overholdt. Der er ikke foretaget en ny beregning til næsteste kategori 2-natur, idet det ligger mere end 1,2 km fra ejendommen. Beskrivelsen af naturtyperne er ikke medtaget idet de er beskrevet i godkendelsen af 18. juli 2012.

Der er foretaget en beregning af ammoniak total depositionen til nærmeste punkt i Natura 2000-område nr. 155 Udby Vig, der ligger ca. 530 m sydøst for anlægget. Total depositionen er beregnet til 0,2 kgN/ha/år. Der ligger ikke andre husdyrbrug i nærheden, som gør, at der skal opereres med kumulation. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur på maximal totaldeposition på 0,7 kg N/ha/år er dermed overholdt.

Nærmeste udpegede kategori 3-natur er en ammoniakfølsom skov som ligger ca. 500 meter syd-vest for anlægget. Ud fra gennemgang af luftfoto, ses at skoven først er anlagt i 1995 og størstedelen først er kommet til efter 2002. Desuden er skoven anlagt på landbrugsarealer. Kommunen vurderer derfor, at der ikke er tale om ammoniakfølsom skov. Nærmeste kategori 3-natur ligger ca. 505 meter nord-øst for anlægget. Kommunen har beregnet mer-depositionen til mose til 0,1 N/ha/år. Afskæringskriteriet på en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år er dermed overholdt.

Nærmeste anden natur er en sø ca. 400 meter nord-øst for ejendommen. Kommunen har beregnet mer-depositionen til søen til 0,2 N/ha/år. Kommunen vurderer på den baggrund, at det ansøgte ikke vil medføre tilstandsændringer i søen.

3.2.4 Lugt

Forudsætningerne for beregningerne er den samme som af godkendelsen af den 18. juli 2012. Det vil sige, en maksimal staldbelægning på 3.420 smågrise, en gennemsnitsvægt på 19,6 kg samt 230 drægtige søer med en gennemsnitsvægt på 220 kg. Hvilket betyder, at den maksimale staldbelægning for smågrisene må være 67.032 kg i kontinuerlig drift. Derudover må der maksimalt være 50.600 kg drægtige søer. Beregningen af lugtcentrummet, har dog ændret sig, pga. af ændret placeringen af tilbygningen.

I tabel 2 ses IT-ansøgningssystemets beregnede geneafstande samt den faktiske afstand for produktionen på Løserupvej 55 til de 3 geneområder.

Tabel 2. Beregnede og målte geneafstande til beboelsesområder

Beboelsesområder	Beregnete ukorrigeret geneafstand (m)	Faktisk afstand (m)
Geneområde I: Byzone og sommerhusområde <i>Kisserup Strand</i>	413,6	903
Geneområde II: Samlet bebyggelse i landzone <i>Kisserup</i>	232,5	700
Geneområde III: Enkeltbeboelse i landzone <i>Løserupvej 57, 4300 Holbæk</i>	130,8	155 (fra stal dhjørne)

Konsekvensområdet er i henhold til FMK-modellen beregnet til 470 meter. Konsekvensområdet er et område, der er større end geneafstanden. Inden for konsekvensområdet har det erfaringsmæssigt vist sig, at lugt periodevis kan observeres. Uden for konsekvensområdet kan lugt kun undtagelsesvis være registrerbar, men ikke til gene.

Kommunens vurdering

Kommune har vurderet, at der ikke er et behov for at stille skærpede vilkår til Løserupvej 55 i forhold til, at reducere lugtemissionen og i forhold til godkendelsen af 18. juli 2012. Det fremgår af tabel 2 at, den faktiske afstanden til både byzone, samlet bebyggelse og enkeltbeboelse er væsentlig længere end den beregnede geneafstand. Altså er de i bekendtgørelsen opsatte grænseværdier ikke overskredet for beboelsesområder.

Kommunen vurderer, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra anlægget vil være begrænset, når de eksisterende vilkår fra miljøgodkendelsen af 18. juli 2012 samt de supplerende vilkår i dette tillæg til miljøgodkendelsen overholdes.

3.3 Bedriftens udbringningsarealer

Ejendommens CVR-numre har ændret sig i forhold til godkendelsen af 18. juli 2012.

Udbringningsarealerne indgår ikke længere i CVR nummeret for Løserupvej 55, derfor udgår arealerne af godkendelsen. Al husdyrgødning fra Løserupvej 55 afsættes via en gylleaftale med Gislingegård, hvor der udarbejdes en § 16 godkendelse til.

4. Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi

Som følge af ændring af placering af tilbygningen, har kommunen vurderet, at der skal foretages en ny BAT emissionsberegning i forhold til ammoniak og fosfor. BAT emissionsberegning er beregnet i henhold til miljøstyrelsens vejledninger: ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) - Husdyrbrug med konventionel produktion af smågrise (gyllebaserede staldsystemer)” og ”Husdyrbrug med konventionelt hold af søer med pattegrise til fravæning”.

Kommunen har vurderet, at smågrisenes BAT emissionskrav skal beregnes ud fra, at smågrisestalden er en eksisterende stald, mens søerne skal beregnes efter BAT emissionskravet for nye stalde. BAT emissionskravet for smågrise er vurderet til 0,043 + en korrektionsfaktor for ændret vægtinterval. BAT emissionskravet for løbe-drægtige søer er beregnet til 1,771 (2,53 x 0,7).

BAT-ammoniakemission

BAT ammoniak-emissions-niveau:

Søer:	230 stk. x 1,771	= 407,33 kg NH ₃
Smågrise:	23.000 stk. x 0,043 x 0,99994378	= 988,94 kg NH ₃
I alt		= 1.396,3 kg NH ₃

Uden tiltag til reduktion af ammoniak er den totale emission på 1.427 kg NH₃. BAT kravet overholdes ved tilsætning af 4 g benzoesyre til smågrisen samt nedsættelse af råprotein ved søerne til 131,3 g råprotein/FE. Den samlede emission vil med disse tiltag være 1.382 kg NH₃. Ammoniak- BAT kravet er opfyldt med 14 kg NH₃.

Da der er anvendt fodertilpasning til nedsættelse af ammoniak emissionen er der fastsatte vilkår herom, i form af maksimalt N ab dyr, se afsnit 3.2.3 *Ammoniakfordampning*.

BAT-fosfor

BAT niveauet for fosforindholdet i husdyrgødning opnåelig for konventionel produktion af smågrise er 27,8 kg P/DE ab lager, mens BAT niveauet for konventionelt hold af søer med pattegrise til fravæning er 23 kg P/DE ab lager

Det beregnede BAT fosfor niveau for ejendommen, er således:

Søer:	37,36 DE x 23 kg P/DE	= 859,29 kg P
Smågrise:	115,36 DE x 27,8 kg P/DE	= 3.210,07 kg P
I alt		= 4.069,35 kg P

Uden tiltag til reduktion af fosfor er den totale mængde fra produktion på 4.135 kg P. BAT kravet for fosfor overholdes ved at reduceres fosfor ved smågrisene til 5,2 kg P. Dette giver en samlet mængde fosfor i gødningen på 4.022,7 kg P. Fosfor-BAT niveauet er opfyldt med 46,65 kg P.

Da der er anvendt fodertilpasning til nedsættelse af fosfor emissionen skal der fastsætte vilkår herom, i form af P ab dyr pr. smågrise:

$$P \text{ ab dyr pr smågrise} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0049 \text{ kg P pr kg tilvækst})$$

$$\underline{P \text{ ab dyr pr smågrise}} = ((32-7,2) \times (1,96 \times 5,2) / 1000) - ((32-7,2) \times 0,0049) = 0,1312$$

Der indføres et nyt vilkår i form af, at den totale mængde P ab dyr pr. år er beregnet som P ab dyr pr. smågrise x det årlige antal producerede smågrise skal være mindre end 4.198 kg P pr. år.

5. Offentliggørelse og høringsvar

I forbindelse med sagsbehandlingen har projektet været første offentlig høring fra 17. juni - 1. juli 2014. I denne periode indkom der to indsigelser.

1. Indsigelse fra grundejerforeningen Løserup Strand v. Claus Børresen claus@claus-borresen.dk

Grundejerforeningen bemærker, at deres bemærkninger i forbindelse med godkendelsen af den 18. juli 2012 stadig står ved magt.

Grundejer foreningen spørger til, om tidsfristen for den oprindelige miljøgodkendelse er udløbet siden der er ansøgt om et tillæg.

Kommunens kommentar: Udløbs datoen på godkendelsen af den 18. juli 2012 er ved Natur og Miljøklagenævnets afgørelse af den 20. februar anført at, *godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter nævnets afgørelse, jf. husdyrbruglovens/dyrbruglovens § 33, stk. 1.* dvs. den 20. februar 2015.

Grundejerforeningen anføre at den nye placering er problematisk i forhold til den landskabelig opleve, når man kører via Løserupvej samt at bygningen kommer nærmere beboelse.

Kommunens kommentar: Kommunen har vurderet at den landskabelige oplevelse ikke tilsidesættes ved ændring af placeringen af tilbygningen. Afstandskrav og lugtgenekriterierne er overholdt ved ændringen af placeringen.

2. Indsigelse fra Keld Hansen og Jeanne Meden, Løserupvej 57, 4300 Holbæk keldhmail@gmail.com

Naboerne anføre, at den nye placering vil betyde, at anlægget vil komme 20 meter tættere på deres bolig, og hvad der måtte følge af flere lugtgener og forringelse af boligværdien. Naboerne anføre, også at udluftningsbehovet stiger med 2,5 gang, hvilket vil forværre lugtgenerne.

Kommunens kommentar: I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der angivet, at kommunen skal fortage lugtvurderingen ud fra bilag 3 og anvende beregningerne der lægger til grund for husdyrgodkendelse.dk. I husdyrgodkendelse.dk er der taget højde for udluftningsbehovet i den beregnede lugtemission. .

Naboerne bemærker: I den allerførste ansøgning om Husdyrgodkendelse fra juni 2007 er en ny sostald ønsket placeret præcis der, hvor den aktuelle ændring igen foreslår den placeret. På side 21 i samme ansøgning pkt. 3.2.1. ”Resultat af lugtgeneberegning” konstateres det at genekriteriet til enkeltbolig IKKE er overholdt. Da vores ejendom ikke har flyttet sig, må denne konstatering stadig gælde.

Kommunens kommentar: I 2007 blev der ansøgt om en større produktion, produktionen blev efterfølgende reduceret.

Naboerne bemærker ligeledes: Den første ansøgning blev fulgt op af en lang række ændringer som åbenbart nu søger tilbage til sin oprindelse. Det virker grotesk at fordi den oprindelige ansøgning er fra 2007, så kan man fastholde de da gældende regler ved blot at foreslå ændring på ændring. Hvor længe kan det fortsætte? Det ville være mere rimeligt at byggeri i 2014 fulgte nugældende regler

Kommunens kommentar: Dette tillæg meddeles efter de nyeste regler i lov nr. 1486 af 4. december 2009 lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med seneste ændringer og bekt. 1280 af 8. november 2013 bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Vurderingen af ansøgningen er ligeledes foretaget efter lovens § 26, stk. 2.

5.1 Høring

Udkastet til afgørelse om miljøgodkendelse blev sendt i høring den 1. oktober til parterne i sagen - med 3 ugers frist til at indsende eventuelle kommentarer. Følgende har modtaget udkastet i offentlighedsfase.

- Preben Hansen, Bjergskovvej 24, 4300 Holbæk
- Piil Krogsgaard/ Gefion, Fulbyvej 15, 4180 Sorø

Gylleaftaler:

- Gislingeård, Gislingevej 3, 4532 Gislinge

Alle naboer, der bor indenfor en beregnet konsekvensradius for lugt (470 m)

- Keld Ove Hansen og Jeanne Meden, Løserupvej 57, 4300 Holbæk
- Helene Meden Hansen, Løserupvej 57, 4300 Holbæk
- Mikkel Bolvig Hansen & Pia Dannerhøj Hansen, Løserupvej 40, 4300 Holbæk
- Daniel Frederiksen Monby & Kenneth Øster & Kamilla Lykke Hansen & Norah Øster & Rikke Øster, Løserupvej 55, 4300 Holbæk
- Erik Hans Hansen, Løserupvej 69, 4300 Holbæk
- Lisa iog Henrik Bindner, Løserupvej 51, 4300 Holbæk

Anmodet om udkast til godkendelse:

- Grundejerforeningen Løserup Strand v. Claus Børresen claus@claus-borresen.dk

5.1.1. Høringssvar og besvarelse

Udkastet til tillægget af miljøgodkendelsen har været i partshøring fra den 1. oktober og 3 uger frem. I denne periode indkom der én indsigelse.

1. Indsigelse fra Keld Hansen og Jeanne Meden, Løserupvej 57, 4300 Holbæk keldhmail@gmail.com

Naboen anfører, at det er opladt at forlænge stalden mod syd, som det er tilladt i godkendelsen af 2012.

Naboen anfører, at ændringen af stalden vil betyde at lugtcentrummet flyttes tættere på nabobeboelsen, og at lugt-generene forværres og ammoniakemission øges væsentligt. Derudover anføres, en frygt for MRSA bakterien og en værdiforringelse af ejendommen.

Kommunens kommentar: Den ansøgte produktion er uændret i forhold til godkendelsen fra 2012, hvorfor lugtemissionen også er uændret. Geneafstanden for enkeltbolig er i begge tilfælde 130,82 meter. Ansøgningen om tillægget til godkendelsen er indsendt via IT-systemet husdyrgodkendelse.dk, som foretager lugtberegning og kombinere de indtastede staldafsnit. Kommunen har vurderet, at de indtastede oplysninger omkring staldenes placering er korrekt angivet, samt at lugt genekriterierne efter lov om husdyrgodkendelse er overholdt.

Kommunen er ikke myndighed på smittebeskyttelse på landbrug, dette varetages af fødevareministeriet, derudover reguleres værdiforringelse af naboejendomme ikke af lov om miljøgodkendelse.

Naboen anfører, at generne forsøges nedtonet ved at stille vilkår om især foderoptimering. Såvel fosfor- som ammoniakudledning beregnes efter yderst teoretiske udregninger. Vurderingerne på disse emissioner er taget på et meget spinkelt grundlag. Ligesom de teoretiske grænser kun lige kan overholdes med henholvis 14 kg for ammoniak og 46 kg fosfor om året. Der anvendes normtal tilbage fra 2005 for at opnå de ønskede teoretisk nedsatte tal.

Det ændrede vilkår 13, hvor søernes foderindhold af råprotein nu sættes op, vil øge ammoniakemissionen fra dem. Det forsøges imødegået i vilkår 14 ved at tilsætte benzoesyre (E 210) til smågrisenes foder for at nedsætte deres ammoniakemission.

Der findes ikke videnskabelige undersøgelser som kan dokumentere denne effekt hos smågrise. Der kan kun konstateres en væksthæmmende effekt. Med hensyn til lugtemission findes der ingen dokumenteret effekt ved anvendelse af E 210 i foderet.

Kommunen kommentar: BAT-beregningen af fosfor og ammoniakudledningen foretages ud fra Miljøstyrelsen vejledning herom. Miljøstyrelsen har foretaget en undersøgelse af, hvilke teknikker og teknologier der inden for områderne – foder, staldindretning, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning – der kan bidrage til at begrænse forureningen fra husdyrbrug. Herefter har Miljøstyrelsen vurderet, hvilken kombination af teknikker og teknologier der efter en nærmere række kriterier kan betegnes som værende BAT. Dette munder ud i, at der fastsættes emissionsgrænseværdier for relevante forureningsparametre, som er opnåelige ved anvendelse af BAT. Disse emissionsgrænseværdier har kommunen vurderet er overholdt i den ansøgte ændring på Løserupvej 55.

I ansøgningskemaet nr. 58165 anvendes normtallene fra 2013 jf. Århus Universitet.

http://anis.au.dk/fileadmin/DJF/Anis/dokumenter_anis/Forskning/Normtal_2013_3.pdf.

Miljøgodkendelsen fra 2012 anvendte 2008 normtal for fosfor og 2007 normtal for ammoniak. Ved ansøgning om et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse, skal kommunen vurdere BAT-emissionsværdien ud fra det gældende normtal ved indsendelsestidspunktet. Derfor har kommunen foretaget og vurderet BAT beregningerne ud fra 2013 normtallene. Da der er sket en optimering af kvælstof og fosforudledning fra 2007 og frem, har kommunen vurderet at foder vilkårene skal ændres, så de stemmer overens i forhold til de nutidige BAT-emissionsværdier.

5.2 Offentliggørelse af afgørelse

Holbæk Kommune meddelelser 18-11- 2014 miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen er annonceret på Holbæk kommunes hjemmeside:

<http://planer.holbaek.dk/dk/planportal/planportal.htm>

Kopi af afgørelsen inkl. bilag er sendt til følgende:

- Preben Hansen, Bjergskovvej 24, 4300 Holbæk
- Piil Krogsgaard/ Gefion, Fulbyvej 15, 4180 Sorø
- Keld Hansen og Jeanne Meden, Løserupvej 57, 4300 Holbæk keldhmail@gmail.com
- Grundejerforeningen Løserup Strand v. Claus Børresen claus@claus-borresen.dk –
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Sjælland, Rolighedsvej 7, 4180 Sorø, sjl@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforening, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnholbaek-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk Afdelingen, holbaek@dn.dk
- Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V natur@dof.dk og holbaek@dof.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk